

باسمه تعالی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی	نوبت امتحانی: دی ماه ۱۴۰۱
نام خانوادگی.....	اداره آموزش و پرورش شهرستان بجنورد	پایه: دوازدهم انسانی
نام پد.....	نام آموزشگاه: غیر دولتی علوم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴
نام درس: فلسفه دوازدهم انسانی	(مهر آموزشگاه)	ساعت شروع.....
		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

بارم	ردیف	سؤالات
------	------	--------

سوالات صحیح غلط:

۱/۵	۱	<p>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</p> <p>الف) طبق نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی»، جهان هستی از خود هیچ استقلالی ندارد.</p> <p>ب) ویلیام جیمز می گوید: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تفکرات درونی ما نهفته است».</p> <p>ج) یک معنای اتفاق این است که میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود دارد.</p> <p>د) فلاسفه مسلمان معتقدند با اینکه کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می گیرد، اما خود اصل علیت از این طریق به دست نمی آید.</p> <p>ه) موجودات در ماهیت و ذات خود، ممکن الوجود هستند و با وجود رابطه امکانی دارند.</p> <p>و) انسان در هر چیزی که مشاهده می کند، دو جنبه می یابد: جنبه موجود بودن و جنبه عدم وجود.</p>
-----	---	---

سوالات جای خالی

۲/۲۵	۲	<p>جاهای خالی را با معلومات مناسب پر کنید:</p> <p>الف) فیلسوفان مسلمان، نظرشان براین است که اثبات وجود خدا از طریق..... امکان پذیر است.</p> <p>ب) از میان فلاسفه..... ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کردند.</p> <p>ج) مردم یونان خدای عفت و خویشتنداری را..... می نامیدند.</p> <p>د) معنای سوم اتفاق، بدین معناست که حرکات و نظام‌ها به سمت غایت و هدف معینی به پیش نمی روند و این نفی..... و..... به دنبال دارد.</p> <p>ه) معلول امکان..... دارد. یعنی ماهیت آن نسبت به وجود و عدم..... است.</p> <p>و) در حال حاضر، همه اشیا یی که موجودند، هستند، اما به واسطه..... نه به واسطه خودشان.</p>
------	---	--

سوالات چند گزینه ای

۱/۲۵	<p>گزینه مناسب را برای سوالات چند گزینه ای زیر انتخاب کنید:</p> <p>الف) کدام فیلسوف مدعی بود برهان علیت بر اثبات وجود خدا، برهانی سست است؟ (۱) ملاصدرا (۲) برتراند راسل</p> <p>ب) طبق قولی چه کسی ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است؟ (۱) سقراط (۲) افلاطون</p> <p>ج) از نظر چه کسانی از آغاز پیدایش موجودات بر روی کره خاکی، فقط آن دسته از موجودات که ساختار بدنی آنها سازگار با محیط پیرامون بوده به حیات خود ادامه داده اند؟ (۱) فلاسفه یونان (دموکریتوس) (۲) زیست شناسان</p> <p>د) کدام فیلسوف بیان می کند که «چون انسان از نظر ذاتی ممکن است نیاز به علت دارد»؟ (۱) توماس آکوئیناس (۲) رنه دکارت</p> <p>ه) رابطه میان موضوع و محمول، در قضیه «مربع پنج ضلعی است» کدام است؟ (۱) امتناع (۲) امکان</p>	۳
۰/۵	<p>تعیین کنید که هر کدام از گزینه های زیر مربوط به کدام فیلسوف است؟</p> <p>الف) اشیای جهان چون ذاتاً ممکن الوجودند، برای موجود شدن به واجب الوجود بالذات نیاز دارند. ب) وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد.</p>	۴
۰/۵	<p>از نظر ابن سینا واجب الوجود دو قسم است آنها را نام ببرید؟</p>	۵
۰/۵	<p>تعیین کنید فلاسفه زیر «عقل گرا» هستند یا «تجربه گرا»؟</p> <p>الف) دیوید هیوم ب) رنه دکارت</p>	۶
۰/۵	<p>یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان درباره مفاهیم عامیانه چه بوده است؟</p>	۷
۰/۵	<p>چرا از نظر بسیاری از فلاسفه معنای دوم اتفاق امکان پذیر نیست؟</p>	۸
۰/۵	<p>چرا بر اساس اصل اجتماع تقیضین پدیده ها خود به خود به وجود نمی آیند؟</p>	۹

	چرا از نظر دکارت درک رابطۀ علیّت به تجربه و آموزش نیاز ندارد؟	۱۰
۰/۵	یکی از اساسی ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی چیست؟	۱۱
۰/۵	دو جریان فلسفی دوره جدید اروپا را نام ببرید؟	۱۲
	سوالات تشریحی	
۱	از نظر ابن سینا موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم چگونه هستند؟	۱۳
۱/۵	استدلال ملاصدرا برای اثبات وجود خدا را بیان کنید؟	۱۴
۱/۵	منظور ارسطو از برهان درجات کمال چیست؟ توضیح دهید.	۱۵
۱	علّت تامّه و «علّت ناقصه» را با ذکر مثالی تعریف کنی	۱۶
۱	اصل سنخیت علت و معلول را با ذکر مثالی توضیح دهید؟	۱۷
۱/۵	وقتی می گوئیم رابطه انسان با وجود یک رابطه امکانی است منظورمان چیست؟	۱۸
۱	از نظر فارابی و ابن سینا موجودات ممکن الوجود چگونه در خارج تحقق می یابند؟	۱۹
۱	چرا حمل مفهوم حیوان ناطق بر انسان به دلیل نیاز ندارد؟	۲۰
۱	مکتب فلسفی تومیسیم چگونه شکل گرفت ؟	۲۱

پاسخنامه آزمون فلسفه دوازدهم دی ماه ۱۴۰۱

سوالات صحیح غلط:

۱/۵	الف) صحیح درس ۶ ب) غلط درس ۵ ج) غلط درس ۴ د) صحیح درس ۳ هـ) صحیح درس ۲ و) غلط درس ۱
جای خالی	
۲/۲۵	الف) استدلال عقلی درس ۶ ب) کانت درس ۵ ج) آرتمیس درس ۵ د) علت نخستین - آفریننده درس ۴ هـ) ذاتی - مساوی درس ۳ و) واجب الوجود - علت هایشان درس ۲
چند گزینه ای	
۱/۲۵	الف) گزینه ۲ درس ۶ ب) گزینه ۲ درس ۵ ج) گزینه ۲ درس ۴ د) گزینه ۱ درس ۳ هـ) گزینه ۱ درس ۲
کوتاه پاسخ	
۰/۵	الف) اشیای جهان چون ذاتاً ممکن الوجودند، برای موجود شدن به واجب الوجود بالذات نیاز دارند. ابن سینا درس ۶ ب) وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد. ارسطو درس ۵
۰/۵	واجب الوجود بالذات - واجب الوجود بالغیر درس ۶
۰/۵	الف) دیوید هیوم تجربه گرا ب) رنه دکارت عقل گرا درس ۵
۰/۵	دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آنهاست. درس ۴
۰/۵	زیرا قبول این معنای اتفاق، نفی اصل سنخیت علت و معلول را به دنبال دارد. درس ۴
۰/۵	زیرا بدین معناست که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به وجود بیاورد که این محال است. درس ۳
۰/۵	زیرا پذیرش و قبول این رابطه، مقدمه و پایه هر تجربه و آموزشی است. درس ۳
۰/۵	فرق بین وجود و ماهیت یا مغایرت وجود و ماهیت درس ۱
۰/۵	عقل گرایان - حسگرایان یا تجربه گرایان درس ۵
سوالات تشریحی	
۱	وقتی به موجودات این جهان نگاه می کنیم، می بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی اند؛ هم می توانند باشند و هم می توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن الوجودند. درس ۶
۱/۵	۱) به موجودات پیرامونمان که نگاه می کنیم، می بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. ۲) موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. ۳) پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی نیاز و غیر وابسته هستند. درس ۶
۱/۵	هرگاه دو موجود با یکدیگر مقایسه شوند و گفته شود که یکی کامل تر و خوب تر از دیگری است، باید یک کامل مطلق و یک خوب مطلق وجود داشته باشد که بتوان آن دو موجود را با این وجود کامل مقایسه نمود و هر کدام را که به این وجود، نزدیک تر باشد، برتر و آن را که دورتر باشد، ناقص تر به حساب آورد. درس ۵
۱	در مواردی که معلول، از مجموعه ای از عوامل پدید می آید، هر یک از عوامل را «علت ناقصه» و مجموعه عوامل را «علت تامه» می نامند؛ مثلاً نوشتن روی کاغذ معلول عواملی از قبیل انسان، قلم، گرفتن قلم در دست، اندیشه کردن، اراده کردن و حرکت دست می باشد و نوشتن وقتی محقق می شود که همه عوامل دخیل در آن موجود باشند. درس ۴
۱/۵	انسان علاوه بر این درک که هر حادثه ای علت می خواهد، همچنین درک می کند که هر علتی، معلول خاص خودش را پدید می آورد و نیز می فهمد که هر معلولی از علت خاصی صادر می شود و پدید می آید؛ مثلاً آتش می سوزاند، آفتاب روشنایی می دهد و غذا انسان را سیر می کند. فیلسوفان این اصل را «سنخیت میان علت و معلول» می نامند و می گویند همه انسان ها به طور طبیعی و با همان عقل خود این حقیقت را قبول دارند و طبق همین اصل رفتار می کنند. درس ۳
۱	منظور این است که انسان می تواند باشد و می تواند نباشد. ذات وی به گونه ای نیست که حتماً باشد و همچنین ذات وی به گونه ای نیست که حتماً نباشد. با بودن علت، «وجود» برای انسان ضروری می شود و انسان واجب الوجود می گردد و موجود می شود. درس ۲
این قبیل موجودات در ماهیت و ذات خود، ممکن الوجود هستند و با «وجود»، رابطه امکانی دارند، همین رابطه امکانی به ذات و ماهیت آنها اجازه	

۱	می‌دهد که اگر علت وجود آنها فراهم شود، آنها نیز موجود شوند و در خارج تحقق یابند. درس ۲	۱۹
۱	چون «حیوان ناطق» همان حقیقت و ذات «انسان» است، حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» به دلیل نیاز ندارد، یعنی نمی‌توان پرسید چه عاملی باعث شد که شما «حیوان ناطق» را بر «انسان» حمل کنید؟ درس ۱	۲۰
۱	توماس آکوئیناس اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه‌ساز گفت‌وگوهای فراوانی در آنجا شد. او همچنین نظر ابن سینا را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد. درس ۱	۲۱

نخستین بزرگ

تلاشی در مسیر موفقیت